

ARKADAŞLIK VE OYUN

Arkadaşlık, bireyin gelişim sürecinde önemli yer tutan, duygusal ve bilişsel düzeyde etkileri olan bir olgudur. İnsanlar için arkadaş edinme, bir gruba dahil olma, o grupta birtakım sorumluluklar alma, işe yarar bir şeyler üretme ve kendini güvende hissetme temel ruhsal gereksinimlerdir. Çocuklar arkadaşına sadece duygusal doyum sağlamak adına değil, deneyim kazanma ve diğerleriyle birlikte zaman geçirerek toplum içinde kabul gören davranışları öğrenmek adına ihtiyaç duyarlar.

Yaşamın ilk yıllarında başlayan arkadaşlık ilişkisi bebeğin arkadaşlarına tepki vermesi şeklinde görülür. Altıncı aydan itibaren bebek, başka bir bebeğe bakarak, onu elleyerek, ağlayarak iletişim kurmaya çalışır. Karşı taraftan da bu davranışına tepki bekler. 6-12 ay arasında çocukların arkadaşlarına olan tepkilerinin giderek amaca yöneldiği görülür. İki yaşına geldiğinde çocuk, arkadaşları ile itişmeye, onların saçlarını çekmeye, taşkın tepkiler vermeye başlar. Bu dönem çocuğu, yetişkinlerden ziyade arkadaşlarıyla oynamayı, onlarla paylaşımında bulunmayı tercih eder. Dört yaşından önce çocuklar, birlikte zaman geçirdikleri kişilerin oyun arkadaşları olmasını isterler.

Kendileriyle oynayan, bir iki kişiyi seçerler ve onları oyun arkadaşı olarak benimserler. Bu arkadaşların seçiminde cinsiyet ayrımı söz konusu değildir. Altı yaşından itibaren grubun bir parçası olma isteğinde artış görülür. Bireysel oyunlardan grup oyunları daha popüler hale gelir.

Çocuklar oyun oynarken;

- Kendi yeteneklerinin farkına varırlar.
- Birbirlerinden yeni kelimeler öğrenirler.
- Yaratıcılıkları gelişir.
- Problem çözme becerileri gelişir.
- Yeni kavramlar öğrenirler.(az- çok, büyük-küçük)
- Kurallara uyma, işbirliği, yardımlaşma ve paylaşmayı öğrenirler.
- Sosyal olarak gelişir, yeni arkadaşlar edinirler.
- Denge, el becerileri ve kaslarını geliştirirler.
- İnce ve kaba motor becerilerini geliştirirler.
- Enerjilerini doğru yere yönlendirip, mutlu olurlar.
- Benlik saygıları ve özgüvenleri gelişir.

Çocuk, arkadaş kavramının önemini bilmeli ve bu yönde eğitilmelidir. Arkadaşlık eğitimi evde anne babalar, okulda da öğretmenler tarafından verilebilir. Anne, baba ve öğretmenlerin desteklemesi ile çocuğun gelişen sosyal ve iletişimsel becerileri, yaşlılarıyla daha başarılı ilişkiler kurmasını kolaylaştırır.

Oyunda herhangi bir konuda anlaşmazlık yaşayan çocuğu, çözüm ve uzlaşmaya yönlendirerek oyun esnasında diğer çocukları dinleme, gülümseme, karşısındakine yardımcı olma gibi davranışlar hem okulda hem evde çocuklara kazandırılabilir. Sabırlı olmak, oyunda kaybetme ihtimalinin de olduğunu bilmek, hep kazanmayı hırsla istememek, arkadaşlarının başarısına sevinmeyi öğrenmek gibi davranışlar bireye edindirildiği takdirde geleceğin sağlıklı toplumunun temelleri de atılmış olacaktır.

Ebeveynlerin çocuğun arkadaş seçimi konusunda aşırı eleştirici ve olumsuz olmaması, çocuğun arkadaşları ile yaşadığı sorunları küçümsememesi gerekir. Çocuğa, okul dışında arkadaşları ile zaman geçirebileceği fırsatlar yaratılmalı, endişeleri yenmek adına ebeveynler de, çok müdahaleci olmamak kaydıyla, bu ortamlara dahil olmalıdır.

4-12 yaş arasındaki çocuklar üzerinde yapılan bir araştırmada çocukların “Arkadaşlık hakkında ne dūřünüyorsunuz?” sorusuna verdikleri cevaplara bakıldığında, çocukların arkadaşlarında hangi özellikleri aradıkları gör÷lmektedir:

- Çok severdir,
- Bana yardım elini uzatır, sever, dediklerimi yapar.
- Benim onu kardeşim gibi, onun da beni kardeşi gibi sevmesidir. Destek olandır.
- Aldığı şeyi paylaşandır, güvenendir. Güzel olanı, büyük olanı paylaşandır.
- Her şeyini kullandırır. Sevgiye sevgiyle karşılık verendir.
- Üz÷ldüğümde üz÷len, sevindiğimde sevinendir. Benimle daha çok oynayandır.

ETKİ OKULLARI
ANAOKULU REHBERLİK BİRİMİ
